

UDHËZIM
Nr.28, datë 15.12.2011

**MBI PARAQITJEN E DEKLARATËS DHE RAPORTIT VJETOR PËR CILËSINË E SISTEMIT
TË KONTROLLIT TË BRENDSHËM NË NJËSITË PUBLIKE**

Në mbështetje të nenit 100, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe në zbatim të nenit 6 të ligjit nr.10 296, datë 8.7.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, Ministri i Financave

UDHËZON:

I. Deklarata e cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm

1. Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme¹ ka detyrimin e përgatitjes dhe nënshkrimit të deklaratës dhe të raportit vjetor mbi cilësinë dhe funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm gjatë vitit të mëparshëm buxhetor për njësinë publike që mbulon, e cila përfshin organin qendror të njësisë, njësitë e vartësisë dhe njësitë e kontrolluara.

2. Njësitë e kontrolluara përfshijnë, në kuptim të këtij udhëzimi, shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse dhe autoritetet e përbashkëta, që zotërohen, kontrollohen, financohen ose garantohen financiarisht nga njësia e qeverisjes së përgjithshme².

3. Nëpërmjet deklaratës, nëpunësi autorizues merr përsipër përgjegjësinë për menaxhimin me efikasitet, efektivitet dhe ekonomi të burimeve financiare dhe jofinanciare të njësisë, si dhe pohon se sistemi i kontrollit të brendshëm mbështet arritjen e objektivave, politikave dhe qëllimeve të njësisë së tij.

4. Deklarata përbën një element të raportit vjetor të performancës dhe i nënshtrohet shqyrtimit të auditimit të brendshëm të njësisë dhe Kontrollit të Lartë të Shtetit.

5. Format i deklaratës gjendet në shtojcën 1 të këtij udhëzimi.

6. Deklarata, së bashku me raportin i paraqitet paraprakisht titullarit³ të njësisë publike dhe brenda muajit shkurt të çdo viti i paraqitet nëpunësit të parë autorizues në Ministrinë e Financave.⁴

7. Nëpunësi i parë autorizues përgjigjet përpara Ministrin e Financave për monitorimin e zbatimit të kontrollit të brendshëm dhe raportin brenda muajit prill të çdo viti mbi funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, si dhe mbi çdo të metë dhe masat e ndërmarra nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme për zgjidhjen e tyre, nëpërmjet “Raportit vjetor mbi funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”.

8. Gjatë procesit të monitorimit të sistemit dhe hartimit të raportit vjetor, nëpunësi i parë autorizues mbështetet nga njësia qendrore e harmonizimit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në bashkëpunim me njësinë qendrore të harmonizimit të auditimit të brendshëm.

9. Në kuadër të aktiviteteve të monitorimit, njësia qendrore e harmonizimit të menaxhimit financiar dhe kontrollit harton dhe shpërndan pyetësoren e vetëvlerësimit mbi sistemet e menaxhimit financiar dhe kontrollit brenda muajit nëntor të çdo viti, në njësitë publike dhe bazuar në të dhënat e përfuara, kryen analizën e sistemit dhe përgatit pjesën e parë të raportit vjetor sipas paragrafit 6 të këtij udhëzimi, që mbulon sistemet e menaxhimit financiar dhe kontrollit.

10. Njësia qendrore e harmonizimit të auditimit të brendshëm harton pjesën e dytë të raportit të konsoliduar sipas paragrafit 6 të këtij udhëzimi, e cila përmbledh monitorimin e veprimtarisë së strukturave audituese, aktivitetet për ngritjen e kapaciteteve të audituesve të brendshëm dhe hartimin e

¹ Pika 4 dhe pika 23 e nenit 4 të ligjit nr.10 296, datë 8.7.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”: Nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes së përgjithshme janë nëpunësit e nivelit më të lartë të menaxhimit në njësitë e qeverisjes qendrore, vendore dhe të fondeve speciale, përgjegjës për zbatimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në të gjitha strukturat, programet, aktivitetet dhe proceset që menaxhohen prej tyre.

² Neni 3, pika 2 të ligjit nr.10 296, datë 8.7.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”.

³ Kreu i organit qendror të njësive publike sipas nenit 4, pika 22 të ligjit nr.10 296 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”.

⁴ Neni 18 i ligjit nr.10 296 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”.

metodologjisë së auditimit të brendshëm.

11. Raporti i konsoliduar vjetor paraqitet për diskutim në bordin e menaxhimit të kontrollit të brendshëm financiar publik në Ministrinë e Financave, brenda muajit prill.⁵

12. Ministri i Financave i paraqet Këshillit të Ministrave dhe Kontrollit të Lartë të Shtetit çdo vit, brenda muajit maj, raportin e konsoliduar vjetor sipas paragrafit 6 të këtij udhëzimi.

II. Raporti vjetor i gjendjes së sistemit të kontrollit të brendshëm

13. Raporti vjetor mbi gjendjen e sistemit të kontrollit të brendshëm hartohet në kuadrin e aktiviteteve monitoruese të njësisë së qeverisjes së përgjithshme. Ky dokument përmban një vlerësim të përgjithshëm të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësinë e qeverisjes së përgjithshme, si dhe informacione mbi gjetjet e auditimit të brendshëm dhe të jashtëm dhe masat që janë marrë ose do të ndërmerren për përmirësimin e këtij sistemi.

14. Vlerësimi i sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësinë publike kryhet nga nëpunësi autorizues për çdo komponent të menaxhimit financiar dhe kontrollit⁶ në veçanti, bazuar në orientimet e kapitujve II dhe III të manualit “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” të miratuar me urdhër të Ministrit të Financave, nr.54 datë 15.7.2010.

Organizimi i brendshëm i procesit të hartimit të raportit vjetor

15. Nëpunësi autorizues i çdo njësie të qeverisjes së përgjithshme ndërmerr veprime për mbledhjen e informacionit për hartimin e raportit dhe të deklaratës. Në varësi të përmasave të njësisë publike, informacioni mund të përftohet në tri mënyra:

a) Nëpërmjet raporteve dhe pyetësorëve të vetëvlerësimit ose deklaratave të brendshme nga menaxherët e organit qendror të njësisë dhe drejtuesit e njësive të vartësisë në cilësinë e nëpunësve autorizues të nivelit të dytë, të cilët mund të sigurojnë informacionin sipas pikës “b” dhe “c” në vijim. Kjo metodë është më e përshtatshme për njësi publike me përmasa të mëdha, si ministri dhe institucione të mëdha qendrore apo bashkitë e mëdha.

b) Nëpërmjet një pyetësoi vetëvlerësimi, të cilin nëpunësi autorizues ua shpërndan strukturave dhe niveleve të ndryshme të njësisë. Kjo metodë është më e përshtatshme për njësi me përmasa mesatare, si bashkitë dhe njësi vartësie me disa nivele njësish shpenzuese. Në hartimin e pyetësorit të vetëvlerësimit rekomandohet referimi me pyetësorin e përvitshëm të dërguar nga Ministria e Financave.

c) Nëpërmjet takimeve me menaxherët e strukturave të ndryshme të njësisë për të diskutuar mbi progresin e shënuar dhe fushat për zhvillim të mëtejshëm. Pyetësoi i vetëvlerësimit mund të shërbejë si udhëzues. Informacioni i mbledhur në këto takime formon bazën e raportit. Kjo metodë është më e përshtatshme për bashki/komuna të vogla dhe të tjera njësi me dimensione të vogla dhe pa njësi vartësie.

Struktura e raportit

16. Raporti duhet të përfshijë në tërësinë e tij elementet si vijon:

a) shtrirjen e përgjegjësisë së menaxhimit të lartë në fushën e kontrollit të brendshëm;
b) qëllimin e sistemit të kontrollit të brendshëm;
c) një përshkrim të kuadrit të riskut dhe kontrollit brenda njësisë;
ç) një vështrim të efektivitetit të kuadrit të riskut dhe të kontrollit, që përmban edhe një pasqyrë të masave të marra, apo të propozuara për të trajtuar çdo lloj çështjeje me rëndësi që i referohet kontrollit të brendshëm.

17. Raporti duhet të strukturohet sipas formatit të përshkruar në shtojcën 2 të këtij udhëzimi, i cili përbehet nga:

a) Përmbledhja ekzekutive;
b) Vlerësimi i sistemit ekzistues të menaxhimit financiar dhe kontrollit të njësisë;
c) Gjetjet dhe rekomandimet nga auditimi i brendshëm dhe i jashtëm;
ç) Masat e marra gjatë vitit për përmirësimin e sistemit të kontrollit të brendshëm në njësi dhe planveprimin për të ardhmen;
d) Rekomandime të përgjithshme për Ministrinë e Financave lidhur me përmirësimin e kuadrit

⁵ Neni 28 i ligjit nr.10 296 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”

⁶ Kreu III i ligjit nr.10 296 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”

ligjor dhe nënligjor ekzistues mbi sistemet e menaxhimit financiar dhe kontrollit.

17. Mosparaqitja e deklaratës dhe raportit vjetor mbi cilësinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm, ngarkon me përgjegjësi nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes së përgjithshme sipas nenit 29 të ligjit nr.10 296 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”.

18. Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë.

MINISTRI I FINANCAVE
Ridvan Bode